

Sygn. akt III RC 307/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kałuża

Protokolant: Tomasz Misztela

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy

z powództwa A. W.

przeciwko W. W. (2)

o alimenty

1. zasądza od pozwanego W. W. (2) na rzecz powódki A. W. alimenty w kwocie po 400 (czterysta) złotych miesięcznie, płatne powódce z góry poczynając od dnia 4 lipca 2016 roku, w terminie do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. nie obciąża pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi od uwzględnionej części powództwa, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
4. nie obciąża powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
5. znosi wzajemnie koszty procesu między stronami,
6. nadaje wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 307/16

UZASADNIENIE

Pozwem, który wpłynął do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w dniu 04 lipca 2016 roku powódka A. W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od W. W. (2) alimentów w kwocie po 1000 złotych miesięcznie, płatnych z góry do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że ze względu na pogarszający się stan zdrowia potrzebuje stałej opieki lekarskiej i rehabilitacji, co wiąże się z dodatkowymi kosztami, które przewyższają jej możliwości finansowe. Do pogorszenia się jej sytuacji finansowej doszło natomiast wskutek rozwiązania małżeństwa przez rozwód z W. W. (2).

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2016 roku powódka podtrzymała powództwo.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. (2) i A. W. zawarli związek małżeński w dniu 27 października 1990 roku w S.. Z tego związku posiadają córkę – E. W. urodzoną (...).

/dowód: wydruk odpisu skróconego aktu urodzenia – k. 5, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 8 akt sprawy IC 1383/09/

W wyroku zaocznym Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 13 stycznia 2010 roku, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 30 czerwca 2010 roku, w sprawie sygn. akt IC 1383/09, Sąd orzekł o rozwiązaniu przez rozwód związku małżeńskiego A. W. i W. W. (2) z winy pozwanego.

/dowód: wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 13.01.2010 r. – k. 39 akt sprawy IC 1383/09, wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 30.06.2016 r. – 85 akt sprawy IC 1383/09/

A. W. miała wówczas 39 lat, legitymowała się wykształceniem zawodowym. Była inwalidką, posiadała orzeczenie o III stopniu niepełnosprawności. Pracowała jako szwaczka za miesięcznym wynagrodzeniem netto w kwocie 1100 złotych. Pozwany przekazywał jej wówczas kwotę 2800 złotych, którą otrzymywał tytułem wynagrodzenia. Córka stron miała 17 lat i kontynuowała naukę w Zespole Szkół (...) w P. w (...). Korzystała z korepetycji z matematyki i języka niemieckiego. Pozwany przekazywał na rzecz córki różne kwoty: w październiku 2009 roku 400 złotych, w listopadzie 2009 roku 300 złotych, w grudniu 2009 roku 150 złotych. Do kwietnia 2009 roku pozwany przekazywał powódce na rzecz dziecka większe kwoty. W czerwcu, lipcu i wrześniu 2009 roku pozwany przekazał na rzecz córki po 700 złotych tytułem alimentów, w sierpniu 2009 roku 500 złotych.

/dowód: zeznania powódki – k. 38 akt sprawy IC 1383/09, kserokopia orzeczenia o grupie inwalidzkiej – k.17 akt sprawy IC 1383/09, zaświadczenie o wysokości dochodów – k.18 akt sprawy IC 1383/09, kserokopie wyciągów bankowych – k.10-14 akt sprawy IC 1383/09/

W. W. (2) posiadał wykształcenie zawodowe. Pracował w firmie (...) w Ł. jako kierownik regionalny sprzedaży. Z powodu wypowiedzenia stosunku pracy, pozwany, od dnia 16 czerwca 2010 roku, posiadał status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku dla bezrobotnych na okres 6 miesięcy. Przez okres trzech pierwszych miesięcy pozwany pobierał zasiłek w wysokości 742,10 złotych brutto miesięcznie i przez kolejne trzy miesiące zasiłek dla bezrobotnych w kwocie 582,70 złotych brutto. Przez okres miesiąca ściągał zaległe należności od swoich kontrahentów i korzystał z samochodu firmowego. Następnie utrzymywał się z zaległych poborów, które wypłacono mu pod koniec kwietnia.

/dowód: zeznania pozwanego – k. 83v akt sprawy IC 1383/09, decyzje o przyznaniu statusu osoby bezrobotnej – k. 81 akt sprawy IC 1383/09, świadectwo pracy – k. 43/

Obecnie W. W. (2) ma 46 lat. W okresie od dnia 03 kwietnia 2015 roku do dnia 27 czerwca 2016 roku był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako bezrobotny. W tym czasie pobierał zasiłek, który wyniósł łącznie 4119,24 złotych oraz stypendium o wartości 286,60 złotych. Od dnia 28 czerwca 2016 roku do dnia 08 sierpnia 2016 roku pozostawał zatrudniony jako kierowca w ruchu międzynarodowym w firmie (...) z siedzibą w R.. Dochód ze stosunku pracy w 2016 rok wyniósł 2692,71 złotych. Aktualnie pozwany pracuje jako kierowca w firmie (...) z siedzibą w D.. Zawarł umowę na czas określony od dnia 20 sierpnia 2016 roku do dnia 19 maja 2017 roku za przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 3106,04 złotych brutto, na które składa się wynagrodzenie zasadnicze i dieta stanowiąca 31 euro dziennie za czas, w którym pozwany wykonuje pracę za granicą.

/dowód: zeznania W. W. (2) – protokół audio-video z rozprawy z dnia 28.11.2016 r. – 00:18:57-00:26:03 – k. 37, zaświadczenie – k. 44, karta wypłaty świadczeń – k. 44v, świadectwo pracy – k. 45, PIT-11 – k. 46, umowa o pracę – k. 47, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 48/

W. W. (2) pozostaje w nieformalnym związku z M. R., z którego posiada syna w wieku 5 lat. Mieszka wspólnie z synem, partnerką oraz jej córką w wieku 14 lat, w kamienicy, w mieszkaniu o powierzchni 60 m². M. R. jest zatrudniona jako kasjer-fakturzysta i uzyskuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie 1750 złotych brutto. Pozwany nie ma na utrzymaniu innych osób, obowiązek alimentacyjny wobec córki E. W. ustał w czerwcu 2016 roku.

/dowód: zeznania W. W. (2) – protokół audio-video z rozprawy z dnia 28.11.2016 r. – 00:18:57-00:29:45 – k. 37, umowa o pracę – k. 50, odpis skrócony aktu urodzenia - k. 49/

Do kosztów utrzymania mieszkania należy opłata czynszu w wysokości 370 złotych miesięcznie, opłata za energię elektryczną w kwocie 260-300 złotych miesięcznie, opłata za wodę w wysokości 100 złotych miesięcznie oraz wywóz śmieci – 14 złotych od osoby. Miesięczny rachunek za telefon i Internet wynosi 90 złotych. Ponadto pozwany zakupuje opał na okres grzewczy, co stanowi koszt 4500 złotych jednorazowo. Na zakup środków czystości pozwany przeznaczają około 150 złotych miesięcznie, natomiast miesięczny koszt zakupu ubrań stanowi kwotę 100 złotych. W. W. (2) posiada zadłużenie w kwocie 3000 złotych. Na remont mieszkania z powodu awarii instalacji elektrycznej wydał w ostatnim czasie 11000 złotych.

/dowód: zeznania W. W. (2) – protokół audio-video z rozprawy z dnia 28.11.2016 r. – 00:18:57-00:29:45 – k. 37/

A. W. ma obecnie 45 lat. Jest bezrobotna. Posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wydane na stałe z powodu niepełnosprawności powstałej przed 15 rokiem życia. Decyzją z dnia 05 lutego 2016 roku powódce przyznano świadczenie rehabilitacyjne od dnia 12 maja 2016 roku do dnia 10 lipca 2016 roku, które za miesiąc luty 2016 roku wyniosło 1035 złotych brutto, za miesiąc marzec 2016 roku – 1782,50 złotych brutto, za miesiąc kwiecień 2016 roku – 1725 złotych brutto, za miesiąc maj 2016 roku – 1590,90 złotych brutto oraz za miesiąc czerwiec 2016 roku – 1437,60 złotych brutto. Ponadto powódka otrzymała zasiłek chorobowy w kwocie 562,21 złotych brutto w lutym 2016 roku oraz świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 153 złotych za miesiąc lipiec 2016 roku. Aktualnie A. W. otrzymuje zasiłek rehabilitacyjny w kwocie 1100 złotych miesięcznie.

/dowód: decyzja z dnia 02.05.2016 r. – k. 4, orzeczenie o niepełnosprawności – k. 6,7, zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach i świadczeniach - k. 15, zaświadczenie MOPS w S. – k. 16, zeznania A. W. – protokół audio-video z rozprawy z dnia 28.11.2016 r. – 00:04:44-00:09:20 – k. 36v/

Powódka od dzieciństwa cierpi na chorobę (...). Pozostaje pod opieką neurologa. Na wizyty uczęszcza co 2-3 miesiące, każdorazowy koszt wynosi 100 złotych. Na leki neurologiczne wydaje miesięcznie kwotę 50-60 złotych. Posiada protezy zakupione w ramach NFZ. Powódka mieszka wraz z córką w domu jednorodzinnym o powierzchni 50 m⁽²⁾, który stanowi jej własność. Córka jest samodzielna, aktualnie przebywa na zwolnieniu lekarskim. W domu zamieszkują również rodzice A. W., którzy prowadzą odrębne gospodarstwo domowe. Posiadają własny licznik energii elektrycznej. Na utrzymanie domu w 2016 roku przekazali powódce jednorazowo kwotę 1000 złotych z przeznaczeniem na opłaty za wodę, ponadto naprzemiennie z powódką pokrywają koszt wywozu szamba, około 1-2 razy w miesiącu, co każdorazowo stanowi kwotę 85 złotych. Ponadto A. W. ponosi koszty utrzymania domu, do których należą: opłata za energię elektryczną w wysokości 240-250 złotych co dwa miesiące, podatek w kwocie 607 złotych rocznie, rachunek za wodę w wysokości 500 złotych rocznie oraz opłata za wywóz śmieci stanowiąca rocznie kwotę 144 złotych. Poza tym opłaca rachunki za telewizję – 50 złotych oraz za telefon i Internet w wysokości 87 złotych miesięcznie, pokrywa roczny koszt ubezpieczenia w kwocie 200 złotych. Zakup opału na sezon grzewczy wynosi 2200 złotych rocznie. Na zakup wyżywienia pozwana przeznaczają kwotę około 30 złotych dziennie. A. W. zaciągnęła pożyczkę na zakup opału, miesięczna rata z tego tytułu wynosi 300 złotych. Całkowita spłata pożyczki nastąpi w sierpniu 2017 roku.

/dowód: zeznania A. W. – protokół audio-video z rozprawy z dnia 28.11.2016 r. – 00:04:44-00:16:23 – k. 36v/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 60 k.r.o. istnieje możliwość świadczeń alimentacyjnych między małżonkami po rozwodzie. Powyższy obowiązek jest kontynuacją obowiązku wzajemnej pomocy powstałego przez zawarcie związku małżeńskiego.

W art. 60 §2 został przewidziany „rozszerzony” obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego rozkładu pożycia. W takim przypadku, jeżeli rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, Sąd na jego żądanie może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Przy ocenie, czy jeden z małżonków był wyłącznie winny rozkładu pożycia miarodajne jest jedynie orzeczenie Sądu Okręgowego o winie, zamieszczone w sentencji wyroku rozwodowego.

W przedmiotowej sprawie, strony pozostawały małżeństwem od 1990 roku, a rozwiązanie małżeństwa przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb., sygn. akt IC 1383/09, nastąpiło w 2010 roku z winy pozwanego – W. W. (2). Zatem w świetle powyższego uznać należy, iż spełniona została pierwsza z wymienionych przesłanek.

Zgodnie ze wskazanym powyżej przepisem art. 60 §2 k.r.o. drugą przesłanką, od której zależne jest powstanie obowiązku alimentacyjnego małżonka ponoszącego wyłączną winę rozkładu pożycia, jest spowodowanie przez rozwód istotnego pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Ocena, czy nastąpiło takie pogorszenie, zależy od porównania sytuacji, w jakiej niewinny małżonek znalazł się wskutek orzeczenia rozwodu z sytuacją, w jakiej znajdowałby się, gdyby rozwodu nie było i pożycie małżonków funkcjonowałyby prawidłowo (orz. SN z 7 maja 1998 r., III CKN 186/98, niepubl.).

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych należy uznać, iż spełniona została również druga z określonych w art. 60 §2 k.r.o. przesłanek. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż orzeczony między stronami rozwód z winy pozwanego spowodował istotne pogorszenie się sytuacji materialnej powódki A. W.. W toku postępowania obie strony zgodnie przyznały, iż w trakcie trwania ich związku małżeńskiego W. W. (2) przekazywał swoje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 2800 złotych na utrzymanie rodziny. Natomiast powódka otrzymywała wówczas wynagrodzenie za pracę w kwocie 1100 złotych miesięcznie. Zatem to z dochodów pozwanego w większej części zaspokajano potrzeby rodziny. Aktualnie sytuacja powódki nie uległa zmianie. Wprawdzie nie pozostaje zatrudniona, ale otrzymuje zasiłek rehabilitacyjny w kwocie 1100 złotych miesięcznie. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1999 r. (I CKN 444/99, niepubl.), przy skromnych dochodach małżonka niewinnego rozpadu pożycia, istotne pogorszenie jego sytuacji materialnej może polegać na przejęciu wydatków stałych na koszty utrzymania mieszkania, w którym mieszkała rodzina przed rozwodem, a które były pokrywane z wyższych dochodów małżonka winnego. W przedmiotowej sprawie, powódka aktualnie sama pokrywa koszty utrzymania domu, w tym opału na sezon grzewczy, na zakup którego zaciągnęła pożyczkę. Ponieważ utrzymuje się wyłącznie z kwoty przyznanej jej w ramach zasiłku i ma ograniczone zdolności zarobkowe z powodu orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, nie posiada wystraczających środków, aby zaspokajać wszystkie swoje potrzeby. Jednocześnie należy zauważyć, iż sytuacja pozwanego W. W. (2) uległa poprawie. Aktualnie bowiem pozwany pozostaje zatrudniony jako kierowca za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 3106,04 złotych, a gospodarstwo domowe prowadzi wspólnie z partnerką, która również otrzymuje wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę.

Biorąc pod uwagę, że zastosowanie art. 60 §2 k.r.o. wymaga uprzedniego dokonania ustaleń faktycznych określających sytuację małżonka niewinnego, i to powstałą w następstwie orzeczonego rozwodu, a nadto ustalenia hipotetycznej sytuacji, w której znajdowałby się tenże niewinny małżonek, gdyby rozwodu nie orzeczono (orz. SN z 13 stycznia 2000 r., II CKN 673/98, niepubl.), porównując sytuację życiową i majątkową powódki A. W. z jej sytuacją z dnia wyrokowania, w sprawie niniejszej, stwierdzić należy, iż pozostaje ona obecnie w gorszym położeniu. Z drugiej strony, należy mieć na uwadze, że przyjęte uregulowanie nie daje małżonkowi niewinnemu prawa do równej stopy życiowej

z małżonkiem zobowiązanym, lecz małżonek niewinny ma prawo do bardziej dostatniego poziomu życia, aniżeli tylko zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb (orz. SN z 6 grudnia 1987 r. III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42).

Na tej zasadzie Sąd uznał, że roszczenie powódki ponad kwotę 400 złotych jest wygórowane, a żądana kwota 1000 złotych wykracza ponad możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego. Dlatego też Sąd oddalił powództwo w pozostałej części jako nieuzasadnione.

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 roku, Nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd nie obciążył pozwanego od uwzględnionej ani powódki od oddalonej części powództwa nieuiszczonymi kosztami sądowymi, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 100 k.p.c. zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami.

Zgodnie z treścią art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c, Sąd nadał wyrokowi w części zasądzającej alimenty rygor natychmiastowej wykonalności.